

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а де возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских св'ят о 5½ год. пополудні.
Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. і. пл. Дамбровського (Хорунціни). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламаци неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надслани» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Німеччина, Франція і Марокко.

(X) Європейські держави витворили собі окрему мету заборчу в позаєвропейських частих світа. Щоби не викликувати великого гомону і зависти других, накидають ся опікунами, протекторами тих позаєвропейських держав, в котрих можуть робити добрі інтереси. Так недавно Франція забавля промостити для своїх інтересів дорогу в Марокку і в тій цілі в порозуміню з Англією стала протекторкою марокканського султана. Тим способом було Францією підготовлене загарбанє Марокка.

Одначе цісар Вільгельм перебив несподівано заміри Франції, а вибираючись в подорож по Середземнім морі, заповів свої відвідини марокканському султанови. Ся несподіванка вельми зворушила Французів і мало що не все дневникарство французске накидає ся на нездарність заграничної політики міністра Делькассє, котрий думав, що француско-англійскою умовою загородить дорогу німецькій торгівлі до Марокка. Проворна Англія втягнула хитрим способом Францію в марокканську справу і віддала їй дорогу і трудну поліційну владу в Марокку, а тим самим роздратувала свого економічного суперника, Німеччину.

Відвідини цісаря Вільгельма в Марокку, які небавом мають послідувати, не дають спати Французам, котрі тепер бачать, що Німеччина зовсім знівечила їх заміри.

На те замічає Nordd. Allg. Ztg., що німецька політика не має ніяких заборчих думок що до Марокка, але з другого боку не думає зречи ся ані на хвилю свого впливу на мароккань-

ский султанат, щоби там обезпечити свої економічні інтереси. Марокко є народоправно незалежною державою і сего не могла змінити француско-англійська умова, про котру навіть Німеччина не була повідомлена, хоч се стало ся перед роком. Колиж декому здавало ся, що можна перейти до днешнього порядку над економічними інтересами Німеччини, то в тім була помилка не на німецькій а на французській стороні. Колиж Франція намагала ся затривожити Іспанію, то се не досягнуло цілі, бо Іспанія знає, що Німеччина не напосідає ся на самостійність Марокка. Політика Вільгельма II є мирна, змагає до обезпеченя прав і інтересів німецької держави, а бажає також мати отверту дорогу серед мирних навзагодів.

Давнійший міністер маринарки французкої Ланессан обговорює в своїм дневнику Siècle подорож цісаря Вільгельма до Марокка і каже, що се зовсім ясно, що цісар хоче тут виступати яко оборонець незалежності Марокка. Се становище не повинно роздратовувати самлюбства Франції. Се можна вважати що найбільше доброю наукою для французкої дипломатії і для тих, котрі звернули французську дипломатію в тім напрямі. Франція сама не може тут жалувати ся на ніякі неправильности, або неоправдані змаганя. Німеччина пильнує в Марокку своїх інтересів, так само як Франція пильнує своїх, сеж є право Німеччини. Лише ті можуть жалувати ся, що чогось подібного не предвиділи. Загранична політика Франції не повинна виминати білого дня, не потребує тайних умов. При справі Фаюди ми відчули, скільки стоїть така тайна політика,

отже не хочемо чогось подібного досвідчити з Марокком. Франція повинна отже явно се і виразно висловити, що хоче берегти незалежності Марокка і свободи заграничної торгівлі в марокканській області.

Д О П И С Ь.

Зі Станиславова.

(Реколекції для духовенства).

Свого часу завізвали були Іх Ексцеленція Андрей Шептицький всіх вірних до щирої молитви о щасливий вибір єпископа для станиславської єпархії. Дійсно Господь Бог вибір той поблагословив! Різні кандидати на того єпископа переували ся поперед наші очи, але Господь Бог укравав дійсного кандидата. Нікому і на гадку не прийшло, що ним є смиренний, непоказаний тілом, але бодрий духом, молоденький сотрудинок, адміністратор, а відтак ректор др. Григорій Хомишин.

Великого діла доконав той толовик в короткім часі з реформою духовної семінарії у Львові яко ректор, але ще більшого діла доказав той Боговдохновлений чоловік з своєю єпархією яко єпископ і то по ледві кількох місяцях. Великої ласки Божої доступна ціла єпархія за старанем нового Владика через посвяченє ся в покров Непорочного Зачатя Пр. Діви Марії. Пречиста Діва Марія допомогла цілій єпархії відродити ся в теперішних реколекціях, котрі відбували ся від 23. січня аж до 31. марця н. ст. 1905 року в Станиславові в будинку духовної семінарії під проводом Іх Преосвященства.

Хто був минувшого року на реколекціях у Львові від 22 - 25. лютого, котрі відбули ся також під проводом д-ра Григорія Хомишина, той

11

ЯРОШЕНКО.

Історична повість ОСИПА МАКОВЕЯ (нагороджена «Михайловою премією» 1905 р.)

(Дальше).

— Пали — скрикнув і враз загреміло з яких п'ядесять рушниць.

У корчі повалило ся з кількадесять яничарів, але за хвилину надійшла друга лава. Козаки чимскорше заряджували свої «рушницї». Із корчів стріляли тимчасом яничари, але що їм приходило ся стріляти з низу під горб, то кулі їх застрягали в окопі, або перелітали понад головами козаків. По сім вистрілі кинула ся друга лава яничарів на окопи; як за першим разом припустили їх зовсім близько і знову стрілили. Знову впало багато забитих і ранених у корчі Яничари тепер з сего боку, де було надто стрімко, вернули ся у корчі і ждали, поки вше військо нападе окопи з правого боку. Справді звідся надбігло кількаторох яничарів з великим криком. Тоді й ті вибігли з корчів знову. Гримнуло з окопів на всі боки і густий дим закрив корчі Яничари стріляли також, два козаки зсунули ся з окопа в рів з покровавленими головами.

Бий! — скрикнув хтось над самим вухом Микули. Микула, що саме перед хвилею вистрілив, уже не мав часу аці зарядити рушницю ані вхопити за шаблю коли перед ним із диму на-

окопи вихопив ся якийсь здоровенний яничар і замахнув ся на него шаблею, против шаблі наставив Микула дуло рушницї і в тій самій хвилі, коли яничар вдарив шаблею по зелізі, Микула штовхнув його цівкою рушницї у груди так здорово, що той перевернув ся стрімголов у корчі. Кров підступала йому до голови і він чим раз меньше тямив, що робив. Логофет вискочив із шаблею на окіп; Микула за ним, також із шаблею. Не було часу заряджувати рушницї, краще бити шаблею, Микула спер ся на бука, що припирав до окопа і вже не зважав, що кулі летять попри нього, тільки ждав на тих смільчаків що важили ся дерти на окіп. Коля тільки яничар вихоплював ся з гурту на окіп, він розчереплював йому одним замахом голову, а то просто й ногою копав так сильно, що жаден не встоєв ся на місці. Козаки були спокійніші як він, і радше стріляли із кривки, а не показували ся верх окопів.

На всі боки кипіла боротьба. То з сего то з того боку прискакували яничари до окопів і все подавали ся назад; не могли здобути. Густий труп застеляв землю перед окопами, однак яничари нападали скажено все на ново. Вкінці число їх так поменшало, що не важили ся підходити і завернули ся в ліс. Пальба притихла; дим зняв ся зпоміж дерев у гору і щез.

Микула зліз з окопа і тільки тепер побачив, що в рові лежав Логофет.

— Що тобі? — питав ся Микула, але той

не відповів. Із його грудий пліла кров; мабуть у серце поціливи його і він уже не жив.

Микула став себе обшукувати, чи не ранили його, — ні, не ранили, він був цілий. Полою обтер лице з поту і виліз з рову у обоз. Козацькі ряди порідшали; дехто з них лежав ранений на землі в обозі, а кого зовсім не стало в обозі, тільки трупи їх лежали поза окопами в корчах без голов, бо яничари відрубували голови і несли за Прут, хвалити ся перед старшиною та взяти нагороду. Від раненого яничара дізнали ся козаки, що султан сидить там по тім боці ріки на високім березі під наметом і сам розпоряджає війском. Козак, що виліз на бука подивити ся, потвердив се і бачив намет і нове більше військо, що збирало ся брести через Прут.

Поролудни справді зарів ся ліс знову від Турків. Уся сила вдарила в правий найслабший бік окопу; якийсь даша, як видко було по богатім його наряді, провадив їх. Козаки збігли ся густіше в сей бік і як рано ждали, поки підійдуть ближше. Не повело ся Туркам і сям разом мусіли відступити. Горб з окопами був занадто не приступний, щоб можна його розгоном узяти. Козаки з усіх боків мали ворога в низу і могли стріляти не даром самі яничари лізли їм під рушницї. Кілька разів ішли так Турки відділами на окопи і все завертали ся з великими стра-тами; вкінці паша уже під вечер велів усему своєму війску іти на пробій. От тоді в перше у своїм житю бачив Микула скажену рубанину. Тепер уже не до рушниць, а прямо руки були

має поняття, який пир для своїх душ мало все духовенство, цілої єпархії станіславської в теперішніх реколекціях. Про конечність реколекцій і про дуже великий їх хосен не будемо ту розводити ся, бо кождий о тім знає хотьби з пастирського послання того самого Владика. Ми тільки подивляємо мистецкий спосіб перепровадження тих реколекцій.

Понеже всі отці духовні не могли нараз залишити своїх обовязків душпастирських, dlatego являли ся на ті реколекції серіями після деканатів. Кождий декан поділив своїх кондеканальних отців на три часті так, що коли один священник виїхав на реколекції, то два сусідні священники оставали дома і були зобовязані в разі потреби свого неприсутнього сусіда заступити, о чім виїжджаючий своїх парафіян повідомляв. Таких серій було девять, а на кожду серію припадала одна третя часть призначених сімох деканатів. Кожда серія мала визначений свій реколекційний тиждень, котрий тривав від понеділка 6. год. вечером до 12. год. в п'ятницю.

Подивляти треба порядок і точність, з якою всі отці являли ся на ті реколекції. Правда, обурили ся були деякі півголови і навіть накиннули ся з заїлостію в часописях (Галічанін-Діло-Monitor) на нашого любого Владика за Єго так хороше діло, але по впровадженю тих реколекцій і напасники ті прийшли до цілком иншого переконання. «Не вірив, аж змірив» — руска натура, як виразив ся один з бесідників до Владика, не буде без принуки і пирогів на празнику їсти».

Кождий вертав з тих реколекцій з як найбільшим вдоволєнем, любовю і вдячністю для Їх Преосвященства за так неоцінене добродійство. Нічо инше не спонукало нашого Владика до сего діла, як тільки Єго добре серце розжарене любовю Божою до найвисшого степеня. Слухало би ся і слухало день і ніч того Боговдохновленого Архієрея медоточних слів, котрі як бальсам спадали на серце, порушали до глибини і з найзакаменілішого ватиснули би одну слезу.

Через своє глибоке, а ґрунтовне знанє, через свій здоровий погляд на нинішний зіпсутий світ, так звідна собі Владика серця всіх своїх душпастирів, що всі готові за ним і в огонь скокчати проти найбільших ворогів Христа. Всі виділи непобідимого вождя ворогів Христа, вождя, котрий не щадить ні свого труду, ні здоровля, а себе цілого жертвує для спасеня повірених собі душ. Най хоть на сім місці буде дяка Їх Преосвященству за ту тяжку та мозольну працю.

Подібні реколекції уряджує Владика від 19. до 23. цвітня н. ст. с. р. для оо. катехитів на самостійних посадах і для тих отців, котрі посвятили ся иншому, не душпастирському заводу.

Зачуваємо, що і для нашь гадає наш Вла-

дика урядити реколекції і запросити навіть з околиці жєнщини з домів священничих на ті так конечні духовні пари. Най Господь Бог помагає після дивизии голови Церкви «omnia in Christo restaurare». Ми всі радо за прапором так того вождя підемо і сповнімо слова: «ite accendite mundum ignibus divinae caritatis».

Учасник восьмої серії.

3 парламентарних комісій.

В бюджетовій комісії палати послів полагоджено вчера бюджет міністерства краввої оборони. Бєсідники піднесли численні справи меншого значіння, як ужаванє профєсіоністів в війську, конкуренцію війскових музик, справа закупки коний і материялів у продуцентів і т. п. Польські послы жалували ся на фортечні реїони, особливо в Кракові, на німецкий лязик в жандармерії і війскову поліцію.

Пос. Романчук жалував ся на поступованє жандармерії у східній Галичині, де уживав ся жандармів до політичної агітації. Обговорює поступованє жандармерії підчас рілничого страйку 1902. р., жалував ся на тероризованє руских товариств і на се, що жандармів-Русинів переносять до західної Галичини, а у східній оставляють тільки таких, що не уміють по руски. Обговорює відносини в кадетській школі у Львові, де зовсім не учать рускої мови і не обходять руских сьвят. Вкінці виїс бесідник постулат, що би при доставах угляднувати дрібних промисловців та що би звертали кошти подорожи для покликаних до війскових вправ.

По вичерпаній відповіді міністра краввої оборони ген. Шенайха прийнято бюджет єго реєсорту, а відтак ухвалено розділи: «Державні довги», «адміністрація державних довгів» і «доходи з продажі державних недвижимостей».

До ситуації на Угорщині.

Ліберальне сторонництво ухвалило вчера предложєне ґр. Тісою внесенє, в якім з пожалованєм підносить, що аж до теперішної хвилі з лона більшости зорганізованої коаліції не могло утворити ся нове правительство. Ліберальне сторонництво, під добу як меншість, не може надати напряду пересилєню, ані розплатити єго, ані не буде утруднювало розвизаня. Супротив нового правительства, яке має утворити ся, ліберальна партія буде однак вповнювала зі становиска публичних інтересів обовязок контролі по мисля конституції і є готовою підняти незаклочений хід законодатної полагоди публичних справ.

Сторонництво триває незмінно при своїй

програмі і бачить єдиноку ґваранцію спокійного конституційного розвою в сих інституціях, які установлює артикул XII закона з р. 1867., що опирає ся на законі з р. 1848. і на праїматичній санкції що до відносин з Австрією.

По мисля §. 11. артикулу XII закона з р. 1867. справа службового лязика і команди спільної армії є правом Корони. При сій засаді стояли всі патріоти, що ділали при колієції угоди з р. 1867 і сю квестію виключали завсїди з дневного порядку, що би не вицїлювати спору межі нарид, що би в сій справі не колотив мира межі Коронаю а народом і не ставляв на ґру сєї гармонії.

Що дотичить господарских відносин з Австрією, артикул XII закона з р. 1867. признає право краю що до самостійности господарских уряджень. В тій справі може бути міродатною тільки господарска квестія. Однак під добу не є пора до твореня самостійної цлової області вже зі згляду на стан міжнародних торговельних трактатів.

О що ходить?

В відповідь своїм і чужим прятелям і ворогам руского руху робітничого і руского бюра в Найберуні

Разнараз появляють ся в польских часописях патаки і вигадки против заробково-еміґраційного руху руского селянства. Розуміємо добре, що сєй рух може бути недогідним конкурентом для польских «обжисасів», які від десятиок літ мали постійний монополь на хліборобські заробітки в Німеччині, однак і тут повинна би шанувати ся засада: leben und leben lassen, а передовсім повинна бути задержана міра в обвинєнях і клеветях. Та вже яку ціль мав «Галічанін», првлучуючи ся до того хору тенденційних і прямо ложних закидів зі сторони конкурєнційних елементів, се вже годі збагнути — се тайна підпольних, крутих стежок москвофильского штабу. Поминаємо всякі подібні, давніші донесєня, а наведемо тільки найновіший комунікат Now-oł Reform-u, який повторили поквално львівські польські дневники. Сєй комунікат є просто денунціяцією, та не звати тільки, під чїєю адресою она нушена в світ: «З Долишного Шлезка доносять нам — пише N. Reforma — що руский священник Гавіцький, парох в Зимної Води-Рудна відґриває там ролю агєнта, певно що не безінтересовного (!), бюра посередництва праці в Нового Беруна на прускім Шлезку і висилає там не тільки руских, але і польских (?) хлопів. Маємо в руці друковану по руски відозву сего бюра, з ілюстрацією, представляючою руского хлопа з піднесєним в гору мішком грошій, немов то зароблєних на Шлезку. Агітують також серед люду рускі священники: Танячеквич, б. соймовий посол, о. Стефан Макає з Новог.

в роботі. Микула не був рад із своєї шаблі — за легка була йому — він ще в полудне постарав ся о дубову, довгу довбеньку і з нею станув собі на окопі саме там, де було найрідше козаків. Сею довбенькою можна було засягнути і дальше в перед і дальше в боки.

От він і стояв, розставивши широко ноги, і вимахував нею то в ліво то в право так, що одним замахом змітав з окопа по кілька ворогів. Усе, що по дорозі стрітила довбенька, мусїло подати ся на бік, вона обліпила ся волосєм і кровю. Побитих лежало перед Микулою в низу стілько, що хто хотів знову до нього прискочити, мусів переступати трупи. Микула від часу до часу ревів; як віл; очи заходили йому кровю.

Довго шильнував він так завзято свого місця на окопі і тільки згодом побачив счудований, що вже ніхто до него не лізе. Тоді він схаменув ся і оглянув ся, що діяло ся довкола нього. Турки відходили вже від окопів, але ще у самих окопах рубали козаки кількох ворогів, що забігли сюди і не мали часу втечи. Земля почервонїла ся від крови. Кові позривали ся з припопів і бігали по лісі.

Сотник Проскурєнко сидів, тяжко ранений на землі, а Моркутун обвивав йому голову і руки.

— Колиб хоч відразу вбили! — парікав сотник.

— Не журись, Саво, хто знає, чи доживеш

рана. А тож з тебе крови зійшло — дивись, ціла калюжа...

— Склич-но ще раду, товаришу; подумаєм, що нам далі діяти — сказав сотник.

Моркутун скликав козаків до купи; тільки декотрі лишили ся окопах. Бояти ся тепер не було чого, бо вже вечерїло; однак ішло про те, що завтра буде. Дві доби недоспані і веснокийні і попередні тяжкі походи зовсім утомили козаків. Вони вже лєдві держали ся на ногах, а дехто таки поклав ся на землю і зараз заснув як мертвий.

— Що будем далі діяти? — питав ся сотник слабым голосом, — а вже тут лишу ся на віки, але що ви з собою зробите товариї?

— Загинем тай годі! — відповів хтось з гурту.

— Може-б ми по ночі утекли? — озвав ся Моркутун. — Вози лишимо; харчі, коли ще які є, заберем і по заході місяця вийдемо з окопів.

— Та воно то не велика штука вийти, але куди пійти? — питав ся сотник. — Пійдете горі Прутом, в розсїю, кождий куди попаде. А там по тім переходїть через Прут і просто під Хотин.

— Але чи не красне би р.вом?

— Красне би, колиб нас було більше, а то нас — не знаю, чи лишило ся з півтора сотні; що ми вдїємо против тисячів? А так по одному скорше поховаєте ся.

Стало на тім, як сотник сказав. Уже, як там буде, чи по одному чи по кількох чи й більшим гуртом, спробують утечи по ночі. Козаки стали ся збирати до дороги та змвляти ся, хто з ким мав би утїкати. Мали вийти з окопів над Радавець, а потім розстатися.

Зійшло козацьке сонце: блідий місяць і осьвітлив лісові сумерки. Козаки не богато брали з собою; харчів і так не було вже много. Поділили ся сухарями, і ждали, поки зайде місяць. Кругом у лісі було тихо, але кождий козак знав, що довкола окопів у лісі повно Турків. Може вони покладуть ся спати, може вдасть ся їх тихцем обїйти — думав собі кождий. Ще при місяци вислали кількох козаків у ліс на звїди. Вони ходили досить далеко і вернули ся з вісткою, що поодинокю годі втїкати, хіба вже пізнійше. Тепер можна зїйти у яр, а з яру вийти на горб і розїйти ся двома відділами, горі Прутом, одні ближше ріки, а другі лісом. Журили ся ще, що зробити з ранєними, котрих було кільканайцять; та ранєні самі сказави, що лишать ся; однаково їм гинути, чи тут в окопах чи там у лісі. Сотник був між ними; він уже лежав у горячї і не тямив, що довкола нього діяло ся.

Коло заходу місяця вийшли козаки тихо з обозу. Вони тільки тепер, коли виходили, помітили, скілько трупів лежало доовкола окопів у корчах; місцями треба було переступати їх и

Міста і парох з Млинів. Деякі з руских священників є також агентами перевізної агенції корабельної Австро-Амерікана (?). Агенція в Новім Беруні углядиює однак тільки руских хлопців, помімо, що рускі парохі висилають також польських (?). В сей спосіб наш люд (?), ошуканий обітницями (!), мусить вертати з Нового Беруна до дому піхотою за жебраним хлібом. Мамоходом сказавши, шлескі працьодавці не є вдоволені (!) з робітничого матеріалу, якого в постати руских хлопців достатчас їм агенція в Новім Беруні.

Отже на всі ті напасти відповідає «Руске бюро праці в Новім Беруні» ось якою заявою:

Нарід руский межуючи з Мазурами, йшов вже давнійше, хоч лише спорадично на зарібки разом з ними до Німеччина.

Сей рух був і є найздоровший. Видимо се по мазурекім народі так з Галичини як і Велико Польщі.

Самі Поляки захвалюючи сей рух, вказуючи статистичними датами народа мазурского, вказують, кільки він заробляє, кільки десятків мільонів корон до краю приносить.

Се все добре, але тільки для Поляків!

Коли Русини більшою масою рушилися і вже не яко «прихвості» Мазурів, але яко Русини, ведені чи поодинокі свідомими Русинами чи Народним Комітетом, так зараз піднесли наші найсерdecznієши крик: «to co innego».

Для Мазура то прускі марки добрі, а для Русина злі.

Мазур добрий робітник, а Русин злий.

Колиж Русин, побачивши золті марки, почав робити як Мазур, ба ще і лучше і не хотів дати ся відтрити від прускої трапези, то тоді пущено на него «сильних галицко-польского міра», аби єму не дати ні гроші ні хліба.

Коли і врата адові не одоліли сего природного руху і він вже скристалізував ся в своїм рускім бюрі в Найберуні, то тепер рушавсь вся галицка «збога», щоб сю нову твердиню руского народу знищити.

Не можуть кидати «указами», то кидают брехнею та підлвми видумками.

Мазурів без роботи може вертати по 300 і стратити на шуканє роботи по 20—30 корон — за се не пише ні «Гавканни» ні жадна «польска шмата» всякої масти.

Мазур може лежати в Осьвенцімі 3—3 тижні — за се ніхто не напише, хоч добре знає, бо се przędowe narządowe «сicho sz!».

Коли, як Rolnik виказує, Мазурів тисячі чекають на роботу, то нашком тишком przędowe стараєсь для них о роботу.

Коли темний Русин, котрий за намовою polskiej braci і жидівських факторів, поїхав не до бюра в Найберуні, але до Мислович або до Осьвенціма до «Schroniska», не знайшовши роботи вертає до дому, то сему винні не бюра в Мисловичах ні Schroniska в Осьвенцімі, тільки руске бюро в Найберуні!

Щоб закінчити нашу відповідь заявляємо:

Кождий, котрий дістав контракт від нас, дістає роботу, на котру замовлений.

кілька разом; місяцями конали ще не добиті, а всюди було їх повно. Микула взяв свою рупницю і шаблю і довбеньку, котрій більше врів як збруї. Смутно було йому, коли чув, як жалієно процали ся з козаками ті, що лишали ся на певну смерть в окопах; але він уже за тих кілька днів так затупів у душі, що не зважав дуже на жаль; ішов певний, що й сам загине чи зараз, чи рано, все одно.

З яру вийшли козаки у ліс; ішли по двоє або й по одному, та все слухали, чи не чути де ворога. Ліс ставав щораз густійший. В однім місци всі поневолі зійшли ся, але зараз знову почали розходити ся, бо шелест від розтрчуваня корчів був за великий. Роздлівшись ся, почали йти, скільки мога, тихо. Зайшли вже суорий кузень дороги, коли параз чують: позаду них гомін. Очевидно не хто инший, тільки Турки йдуть, тай то не мала сила їх, бо земля аж дуднать і гамір щораз росте.

— До купи! — крикнув Мокротуи між козаками.

(Дальше буде).

Котрий приходить сам, без візваня, дістає роботу по черзі, як прийшов — і ніхто в нас довше не чекає на свою чергу як один тиждень!

Жадеи у нас робітник не був ні битий ні катований, бож своє бюро не мачоха, людий поучує, та одно і те саме і двацять разів повторяє, щоб з невільника став він вільним розумним чоловіком, щоб з польского і жидівского попячача став свідомим Русинном.

Не гроші, ні роблене грошевого интересу ваша идея, але піднесене економічне і культурне нашого народу поневоленого в своїй землі.

Від нас відходить тільки той, котрий не хоче роботи прийати.

Все наше діловодство є явне і мож оглянути в бюрі, мож переконатись і в книжках робітничих кожного робітника, котрий до нас зголосив ся.

Просимо приїхати і пересвідчити ся!

Не наша перша і послідна відповідь на ті напасти, які були і які ще певно будуть.

Своїх просимо, щоб робили так, як робить Впр. о. Танячкєвич, а чужі нехай вже перестануть нами журитись. Знаємо, як платити податки, робити шарварки, давати рекрута, то і потрафимо без їх помочи в Прусах робити, хлібмяє їсти і гроші до дому носити.

Руске бюро в Найберуні.

Стільки «Руске бюро праці» в своїй заяві. Але оно є тут index in causa sua і єго представлене річи ніяк не може уважати ся за цілковите відперте підношених закидів. Противно, знаючи, що початок трудний у кождім ділі, що всяка еміграція дає аж надто нагоди до покрявдженя, або і визиску, та що кінци руска байдужність хоть і зробить початок в якім ділі, то відтак цілу справу пускає на божу ласку — ми бажали би, щоби якийсь компетентійший орган розслідив, як переводить свої агенди «Руске бюро праці в Найберуні», а евентуально зарадив всяким недомаганям. Сей обовязок лежить очевидно на «Народнім Комітеті», який веде цілу справу заробкової еміграції і від него може домагати ся суєвільність докладного вясненя справи.

Япаньско-росийска війна.

Кровавий бі.

Вовнний дописуватель італійского дневника Corr. della Sera ось як описує головний бі під Мукденом дня 5. с. м.

В сїм дни цілий япаньскій фронт кинув ся на величезні росийскі фортифікації, якими Корупаткін заслонив шлях залізниці на своїм правім крилі. Розпочинає ся фаза вайбільше кровава в цілій сїй страшній багалі. Істория всіх народів не є в можности навести таких страшних та убійчих борб, які розіграли ся сими днями на полях далекого Сходу.

Росийци не бороли ся вже о побіду, але о жите, ціхувала їх скаженість рознуки. Япанці бачучи, що їх плани можуть розбити ся, прикликували в сих надлюдских зусиллях до помочи духа безграничного посвяченя, рішучости і героїзму, про який світ еще не чув.

З нездержимим напором захоплювали: Сансінтон, Цукатон і Танікин-Кіятін, оборонні села положені на захід і полудне від Мукдену, на 4 кілометри віддалені від залізниці. В поспіху батерії полевої япаньскої артилерії серед огня росийских гармат уставляють ся на лінії стрілу а піхота біжить по отвертім полю. Росийци, не маючи вже мішків з піском, наповнюють землею плахти та хустки до носа і так в клячучій позиції заслонюють ся від дощу куль, які бурять дома, четаєртують дерева і залають стіжки соломи. Над головами (на 100 метрів) пукають 15-цетрові гранати.

Япанці посувають ся в уриваних коротких бігах. Кожде задержанє значить чорна лінія убитих і ранних, решта біжить на неминучу очевидну смерть. З одного відділу тільки 2 рядових добігло до рову Канкіанцієн, але і сі надають.

Сі атаки своїм найвисшим героїством(?) переходять людске понятє. Наочному свідкови видають ся они тільки якоюсь проявою.

Всі редути, всі фортифікації заатаковано, деякі взято, деякі відбито і знов занято. Росий-

ни припускали контратаки і бороли ся також як льви. Бідні молодці! Посувани ся повними колюнами від мукденьского двірця на те, щоби полячи головою до одного.

Дня 7. с. м. в полудне Росийци приступили штурм до Лікампу (на мило на захід від Мукдену). Не дає ся описати, що діяло ся. Япанців не відпирано, але буквально вибивано на місци, без руху, без цофаня. Се був безнастанний бі: тіло при тілі. Обильні потоки крови журчали скоро серед ровів і пільних доріг. Межи горючими хатами зносили ся високі гори трунів, змішаних з ранними. Все те обливало ся струями горячої крови. Жадеи ранній на спас ся — смерть косила всіх. Страшна в своїм роді масакра тревала через день і цілу ніч! Вкінци 9. с. м. по героїчній борбі, незрівнаній, найкєрвавійшій, які знає людскість, Япанці о год. 5. з рана опанували поле борби.

Н О В И Н К И.

— **Калєндар.** В пятницю: руско-кат.: Кирила ерусал.; римо-кат.: Бальбіні діви. — В суботу: руско-кат.: Хрва., Дарії; римо-кат.: Гугона.

— **Доля жартує...** штука д. Ст. Ганущака, пагороджена першою премією на конкурсі Тов. а ім. Котлярєвского поживть ся небавом в світлі кінкетів. Артистична секція Товариства виставить єї в салі «Гвязди» при помочи випробованих аматорів і під проводом звісного режисера п. Льва Лопатиньского. Проби вже в повнім ході, а на послідних пробах як і на представленю буде присутний сам автор.

— **3 Товариства ім. Ів. Котлярєвского** доносять нам: Віділ Товариства подає до відомости львівскої громади, що відчит проф. д-ра В. Шурата про Кальдерона: «Великий театр світа» (El gran teatro del mundo) буде в суботу дня 8. цвітня. Місце і годину відчиту оповістить ся в слідуючім тижни. — **Г. Огоновскій** голова **Н. Войцєховскій** за секретаря.

— **Реколекції для пань в Станиславові** відбудуть ся дня 10. цвітня рано від 9. до 10. год. а по полудни о 7. год. в будинку нової семінарії. — **Комітет пань.**

— **В Теревовлі** відбудуть ся дня 4. цвітня о 2. год. по полудни загальні збори позичкової каси «Поміч».

— **Відзначєня.** З нагоди 50-літнього вєтвованя центральної комісії старинностей, цїсар надав ордери залізної корони III класи профєсорам львівского університету д-рови Іванови Болоз-Антонєвичови і д-рови Людвикови Фінкльови.

— **Санкция законів.** Цїсар санкціонував ухвалені галицким соймом закони в справі грошевої помочи на будову локальних залізниць Львів-Підгайці і Тарнів-Щутин.

— **3 закордонної України.** Оводі відбуло ся засіданє сенату київского університету в справі української мови. Сенат одноголосно прийняв звісні рішеня вибраної ним комісії, що до знесєня обмежень для української мови і літератури, виданих законами в 1876. і 1881. рр. Комісія, як звісно, заявила ся була також одноголосно за повною свободою для української мови і літератури і за такими самими для неї правами якими хіснують ся росийска мова і література. (За «Кієв. Откл.»).

— **3 Товариства українських студентів „Сїч“ в Чернівцях.** На загальних зборах Товариства, що відбули ся дня 25. марца с. р. вибрано отсей виділ: Ярослава Весоловского, студ. прав, головою; Івана Гошовского, студ. філ., заступником голови; Святослава Лакусту, студ. філ., писаром; Едварда Вальєра, студ. філ., скарбником; Льва Рудницького, студ. філ., бібліотекарюм; Якова Голоту, студ. філ., господарюм; Емануїла Стратичука, студ. прав, архіварюм; Івана Галуциньского, студ. філ., контрольорюм; Миколу Поляка, студ. філ., Івана Голубовича, студ. філ., Івана Рожку, студ. філ. і Миколу Харжєвского, студ. філ. заступниками віділових. — До заряду кружка научного вибрано: Володимира Домбровского, студ. філ., головою; Методія Огородника, студ. прав, заступником голови; Миколу Поляка, студ. філ., писарюм. — В видавничім кружку вибрано Івана Галуциньского, студ. філ., головою; Левка Рудницького, студ. філ., заступником голови, а Осипа Гусаковского, студ. філ., писарюм. — В драматичнім кружку вибрано головою Якова Голоту, студ. філ.; заступником голови Івана Гошовского, студ. філ.; писарюм Левка Добрянського.

— **Виказ жертв** зібраних в Станиславові на дїм і захоронку Сестер Служєбниць в Городєнці (в коронах): о. Р. Рудницький 2, о. Й. Дженджеря 1, о. Я. Майковскій 2, о. Павло Чужак 1, о. Н. Н. 1, о. Н. Н. 1, о. Вигнанський 1, о. Нєстайко 3, о. І. Сохор 1, о. К. Л. 1, о. Н. Г. 1, о. Лущиньскій 2, о. Олесницький А. 2, о. Н. Н. 1, о. Цар 1,

о. Войнаровський 1, о. Н. Н. 1, о. І. Гордієвський 3, о. П. Гордієвський 1, о. Макогонський 2, о. М. Струмінський 1, о. Турула 2, о. О. Глібовицький 1, о. Петрик 1, о. Курдик 1, о. Н. Н. 2, о. Н. Н. 2, о. Вас. Левіцький 2, о. Костецкий 2, о. Кобринський 2, о. В. Кисілевський 2, о. Зарицький 1, о. Недільський 1, о. Билинкевич 1, о. Подляшецький 1, о. Н. Н. 1, о. Я. Билинський 1, о. Шаповаловський 2, о. М. Соневицький 2, о. Карачевський 1, о. Маланюк 1, о. Котлярчук 2. За всі ті ласкаві жертви сердечно Спаси-Віг.—*о. Дженджер*

— **Дрібні вiсти.** Дефрандант з львівського магістрату Володаслав Кучковський має перебувати в Італії, звідки хоче виїхати до Америки. Слідчий суддя зажадав в телеграфічній дорозі, аби Кучковського арештовано і видано Австрії. В Празі помер др. Юрій Пражак, професор права на чеській університеті і член краєвого відділу. — У Львові відбуло ся вчора віче шаркарів головно для запротестованя проти продовжуваня поза 1910 рік права пропінації. Дотичні ухвали переведено одногласно.

Всячина.

— **Скандал на двірськiм балу в Білгороді.** Білгородський дневник «Опозиція», орган ворожий убійникам династії Обреновичів, доносить про великий скандал, який лувив ся на посліднім двірськiм балу в Білгороді. На сей бал запрошено всіх представителів чужих держав, акредитованих в Білгороді. Они прирекли прийти на бал з тим пересвідченем, що на нiм не буде нікого з провідників заговору проти короля Олександра і королеви Драги. Тимчасом стало ся інакше. Вправді підчас вечері они не стикали ся безпосередно з заговорниками, між якими був також Машін, але не можна було сего обминути підчас танців в балевій салі і дсвело до скандалу. При одній з котиліонових фігур панове, вібрані по одній стороні салі, мали подати руки панам, що стояли по протівній стороні. Підчас того один з заступників європейських держав псбачив, що мусів би подати руку убійникови. Аби до сего не дійшло, він в тій хвилі виїшов з балевої салі, а за ним забрали ся прочі дипломати. Настала коротка немгла перерва, а король Петро, котрий се замiтив, побіг в ряд танцюючих на місце дипломатів скочило сей час кількох молодих людей, а дипломати пересиділи весь час танців в бічній салі.

— **Дещо з життя Жіля Вернего.** Хоч Верн на крилах своєї творчости переносив читачів на далекий місяць, на тайні острови, понад пуні і пустині та глибоко попід землю, то однак замiтне, що він сам не любив подорожувати. Поза своє місце уродження Нант, опісля місця перебуваня Париж і Ам'єн, Верн нікуди не виїждив. Він мав вправді свій яхт, але їздав ним лише на прогульки на моря коло берегів Бретанії. Ловлю риби на вудку уважав Верн за вершок варварства. Від польованя заприсягнув ся ще в молодім віці, коли необачно пострілив жандарма і дістав за те кару. Алкоголів не уживав ніколи і не міг дивити ся, як хто запивав ся. В старшiм віці пересиджував Жіль Верн в дома, в зимі при столуку близь печі, а в літі коло отвореного вікна, і працював що дня з точностю машини. Одна коротка телеграма або цікава новинка могли ему піддати гадку до нової повісти. Заки приступив до писаня, переглядав географічні карти, студіював наукові твори, потрібні до праці і аж тоді брав ся до писаня. І хоч Верн в своїх повістях з фантазією їде і з фантазиею погоняє, то однак дороги его подорожжій основою є ся на науковій правді.

— **Ювілей метричних мір в Австрії.** Сего року минає як раз тридцять літ, від коли в Австрії заведено метричні міри й ваги, а хоч старі міри і ваги ще й до нині в деяких коронних краях Австрії, от як би приміром у нас, не зовсім вишли людям з пам'яті, то все таки молоде покоління майже вже совсім їх не знає. При сій нагоді годять ся тригадати, хто був перший, що піддав гадку завести ті метричні міри в Австрії. Як звісно, ті міри виїшли з Франції під конець 18-го столітя, а за їх заведенем в Австрії промовив перший славний математик барон Юрій Вега. Вега був сином селянина з Загоріці в Країні і родив ся 23 марта 1754. Він виучив ся був на корабельного інженера, а відтак вступив до войска до артилерії і став там при 2-ім полку польної артилерії учителем математики. У війнах з Турками і Французами відзначив ся він так, що одержав ордер Марії Тереси і титул барона. Дня 26 вересня 1802 р. знайдено его неживого в Дунаю і аж в 30 літ опісля викрило ся, що его убив якийсь мельник. Вега старав ся всіма силами, щоби в Австрії заведено метричні міри, але то стало ся аж в 71 літк по его смерті в 1873 році, а від 1875 р. увійгли метричні міри і ваги в практичне жите.

Телеграми

з дня 30. марта.

Берлін. З Петербурга доносять, що Яванці зайшли з переду армію Ленєвича, та що на Сахаліні вибухла революція.

Петербург. Петерб. агенція телегр. перечеить вущеній чутці бюром Райтера, що Росія є готова вести мирові переговори. Хотий загально проявляє ся мирова тенденція, то однак Росія ще не предклалада условия мира.

Петербург. З місцевости Сістєса доносять, що головні сили Яванців задержали ся в Тіеліні, а передні сторожі Яванців сягають по місцевість Канкун.

Франкфурт. Франк. Ztg. доносить з Парижа: На основі поважних донесень з російських кругів, здає ся, що війна небавом покінчить ся, подібно як перед 50 літами париским конгресом. Зїзд має відбути ся на певно.

Господарські, промислові і торговельні вiсти.

— **Ц. к. упр. галицький акційний Банк гіпотечний** виказує по замкненню рахунків за 1904 рік зиск в квоті 2,118,615-01 К. По відтрученню відписів в сумі 565,174-35 і спеціальної резерви в квоті 100,000 К, дальше по відвисненню засобового фонду надзвичайною квотою 42,650 К, а ввінці по виділенню установлених статутами тантием, показує ся опроцентоване акційного капіталу по 7½ від сто с. є по 30 К від акції. На рахунок того виплачено вже за купон платний 1. січня 1905 по 20 К, а на загальним зборі акціонерів, який має відбути ся дня 15. цвѣтня с. р., Надзираюча Рада предложать внесене на виплату купону від акції платного 1. липня 1905 по 10 К від штуки.

— **Ціни землеплодів.** (Рілляничий банк у Львові) Дня 29. марта. — За 50 клг.

Пшениця готова 8-40 — 8-60. Пшениця на речинець 6-20 — 8-40. Жито готове 6-35 — 6-50. Жито на речинець 6-20 — 6-40. Овес на обрiк 7-20 — 7-60. Овес на речинець 7-10 — 7-40. Ячмінь на пану 6-75 — 7-25. Ячмінь броварняний 7-30 — 7-75. Ріпак 10-75 — 11-00. Ріпак новий 0-00 — 0-00. Горох на пану 6-75 — 7-50. Горох до вареня 7-75 — 11-00. Ленча 10-60 — 11-50. Бобик 7-25 — 7-80. Гречка 8-20 — 8-75. Кукурудза нова 8-75 — 9-00. Кукурудза стара 7-50 — 7-75. Хміль новий за 56 клг. 200 — 210. Хміль старий за 56 клг. 000 — 000. Конюшина червона нова 55-00 — 85-00. Конюшина біла 40-00 — 65-00. Конюшина шведська 65-00 — 85-00. Тимотка 22-00 — 2-800.

Colosseum
В пасажи Германів
 при ул. Соняшній у Львові.
 від 16. до 1. цвѣтня 1905.
Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представляє. В неділі і свята 2 представляє о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що пятниці High-Life представляє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і 1 рядні крісла можна їхати даром на представлене омвібусами Кольосою, які ждуть коло Віденьської каварні.

Важне на великий піст.
 В товаристві св. Ап. Павла можна купити отей книжки: Духовна лікарня. Ціна 20 с. — Хошу, очисти ся! Ціна 20 с. — Наука о Нїаїсв. М. Евхаристіи. Ц. 20 с. — Оставте дїтей приходити ко мнѣ. Ц. 20 с. — Слава Непорочної Дїви. Ц. 20 с. — Богословскій Вѣстникъ, річник 1900 і 1901 по 2 К 40 с і перший випуск з р. 1903 по 30 с.
 Адресувати: о. Яросл. Левицький, пл. св. Юра 5. Також можна сї книжки дістати в книжарні ім. Шевченка ул. Трибунальська 1. (5—10).

Пошукую женщины в середнім віці до веденя газдівства на селі. Зголошеня приймає п. Збоїньська у Львові, ул. Длугоша 17. (2—5)

Важне для іхтересованих.
 По цінах найміренніших і найліпшої якості продаємо і доставляємо всіні матеріали як також фабричні вироби потрібні до будови. В заступстві доставляємо до будови печі кафлевих або каміничкових «побільшувач тепла».
 Кредитова Спілка будівничих ул. Третього Мая ч. 7. у Львові.

Товариство взаїмного кредиту
„Джістер“
 стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)
 приймає вкладки до опроцентованя на 4 прц. і оплачує за вкладчиків податок рентовий; для ошадження коштів послілки можна прислати гроші чеками Шведиці поштової; вкладати може кождий, навіть і нечлени; на жадане звертає ся вкладку кождого часу, навіть без виповідження (за есконтом).
ПОЗИЧКИ уділяє «Джістер» своїм членам на 6 прц. сплату гіпотечних позичок розкладає ся до 15 літ; при 30 ратах ½ річних вносьть рата амортизаційна (на капітал і відсотки) 5%; до позичок вимагає ся першої гіпотекі або доброї поруки.
 На парцеляцію і купно більших обшарів треба звертати ся за позичками до «Джістра».
 Членами можуть бути тільки члени обезпечені в «Джістрі».
 Чистий зиск розділяє ся межч членів яко дивіденди від уділів і на добродійні ціли. — Дотепер уділив «Джістер» на церкви, бурса, школи і т. д. 31.738 К.
 Стан фондів Товар. кредитов. «Джістер» 31/12 1904.
 Вкладки: 1,783,673 К.
 Удѣли членів: 133,117 К.
 Ф. резервовий і вв.: 26,576 К.
 Позички уділені: 1,616,402 К.
 Цінні папери: 123,627 К.
 Льокації: 169,456 К.
 На рах. біжучим: 81,968 К.

Контора виміни
 ц. к. упр. гал. акц.
Банку
Гіпотечного
 2 купує і продає
 всякі
папери цінні
і МОНЕТИ
 по найдешевшiм курсі денним не числячи ніякої провізії.